

TAIDE RAKENNUSHANKKEESSA -uusi RTkortti apuna

Kuvanveistäjä Pertti Kukkonen

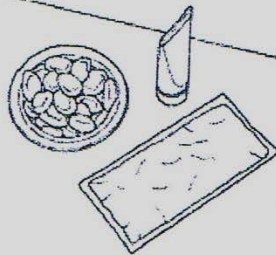

Harjoit

Helsinki
Fysioter

Pertti Kulukkonen

@PhysioTools Ltd

Harjoittele
korkeinta:

Käytä tarv
ennen / jäl.
kylmää pal
Voit käyttää
päivässä.

Jumpa, ja
muista venytykset!

Kivun pahe

@PhysioTools Ltd

Tuolilta seis

Kallista hiema
ylös lonkat ja
takaisin tuolille
helpomman ta

Tee liikettä 10-

+ CASPAR

18.11

**EFEXOR
DEPOT**

LANZO MELT

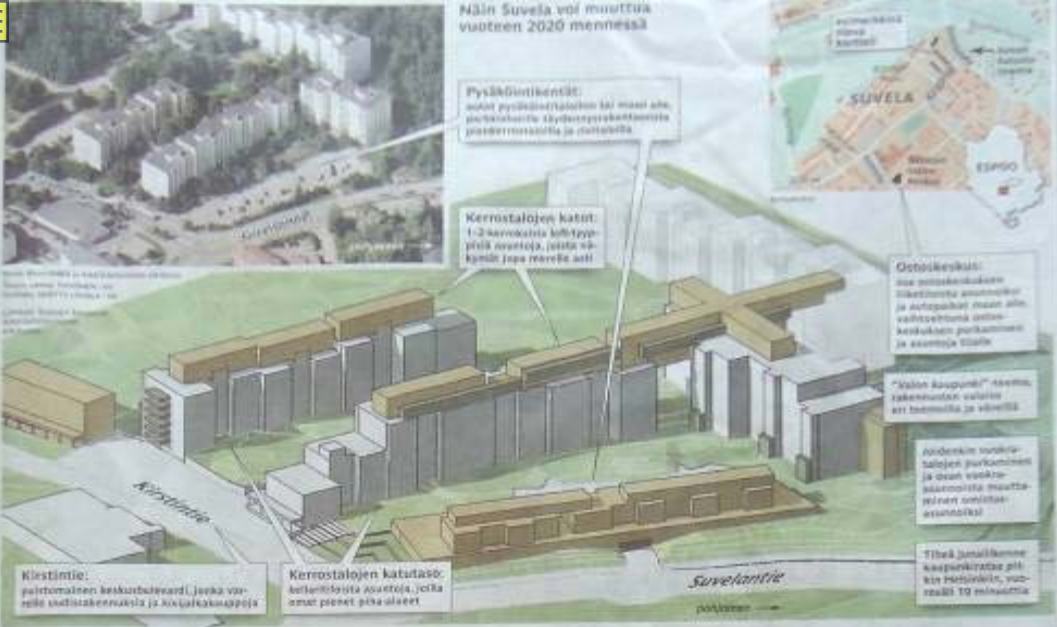

@PhysioTools Ltd

Tasapainoharjoite.

Seiso yhdellä jalalla. Ota tarvittaessa tukea kädellä.
Säilytä tasapaino.

Pidä 30-60 sekuntia. Toista 1-2 kertaa.

Betoni ja kirjava väestö muuttuvat Suvelan valteiksi

Viimeisistä lähiöistä halkoo puistokatu, parkkipaikoille nousee asuntoja ja koulusta tulee brändi.

Uusi kolme vuotta vanha puistokatu on kutsunut Suvelaan, joka on Espoon uusin lähiö. Puistokatu on kutsunut Suvelaan, joka on Espoon uusin lähiö. Puistokatu on kutsunut Suvelaan, joka on Espoon uusin lähiö.

Uusi puistokatu, Lotta Tuomola ja Riikka Sari esittävät koululaisille lähiön uusia etuja. "Puistokatu on oiva ja se on koulun läheisyydessä", he sanovat.

Kivillä ja betonilla Suvelaan on rakennettu uusia asuntoja. Kivillä ja betonilla Suvelaan on rakennettu uusia asuntoja. Kivillä ja betonilla Suvelaan on rakennettu uusia asuntoja.

Viime marraskuun räntäsaateissa kaupungin työryhmä kävi Tukholman lähiöissä imemässä oppia siitä, miten harmaa betoni ja kirjava väestö taipuvat brändiksi.

Lu
ku
Ka
Hy
e
ja
HE
to
au
Aj
hoi
ilak
oiti
Haa
Ma
MIN
WEL
toim
on p
lähti
suora
kalle
alle
sitten
on p
voisi
tai p
tämä
Tä
ryhm
väh
pääsi
tu p
pääsi
meny
WEL
toim
on p
lähti
suora
kalle
alle
sitten
on p
voisi
tai p
tämä
Tä
ryhm
väh
pääsi
tu p
pääsi
meny

UUSIMAA

LAUANTAINA TAMMIKUUN 11. PÄIVÄNÄ 2014

JUHA PERÄMÄKI

Länsirannasta kaavaillaan taiteen kaupunginosaa rakennusyhtiöiden rahoilla. Taideohjelma laaditaan vielä kevään aikana.

Länsirannalle ajetaan prosenttiperiaatetta

PORVOO | Jos Porvoon länsirannan taideohjelman tavoitteet toteutuvat, tulee alueelle lähivuosina lukuisia asumisviihtyvyyttä lisääviä taideteoksia.

Konsulttivetoisen ohjelman perusajatuksena on kartoittaa länsirannalle sopivien taideteosten paikkoja ja tekijöitä. Teokset rahoitettaisiin niin sanotulla prosenttiperiaatteella eli alueelta tontin ostava rakennusyhtiö sitoutuisi osoittamaan siivun kohteen budjetista taiteeseen.

PAIKALLISET 6

yle UUTISET

A

Uutiset +

Urheilu +

Suora linja

Sää

Tuoreimmat

UUTISET > KULTTUURI

Kulttuuri 20.1.2014 klo 11:25 | päivitetty 20.1.2014 klo 12:58

Taide kelpaa taas rakentajille

Taiteen liittäminen rakentamiseen on alkanut taas kiinnostaa Suomen kaupunkeja. Viime lamassa osin unohtukseen vaipunut prosenttitaideajattelu elää uutta nousua.

✓ Suosittelen Sinä ja 51 muuta suosittelette tätä.

Kivi ja Tuuli Sotamaa: Sirocco (2010) Kuva: Yle

Julkiset veistokset

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Ä Ä Ö

tekijä	teos	vuosi	kartalla
Miina Äkkijyrkkä	 <u>Aamulla / Vasikat</u>	1978	Suursuon ostoskeskus, Pakilantie, Maunula
Vesa-Pekka Rannikko	 <u>Aaumu</u>	2005	Näsinpuisto, Torpparinmäki
Pekka Nevalainen	 <u>Abc, kissa...</u>	1996	Ruoholahden ala-asteen piha, Sinikaislankuja 1, Ruoholahti
Johanna Häiväoja Eric Adlercreutz Heikki Häiväoja	 <u>Adolf Erik Nordenskiöldin muistomerkki</u>	1985	Ehrenströmintie, Kaivopuisto
Eliisa Suominen Elina Lifländer	 <u>Aikamerkki-teossaria (määräaikainen)</u>	2005	Esplanadi
Terho Sakki	 <u>A. I. Virtasen muistomerkki</u>	1995	Valion pääkonttori, Meijeritie 4, Pitäjänmäki
Ville Vallgren	 <u>Albert Edelfelt</u>	1927	Ateneumin puistikko, Keskuskatu

veistokset
abc...taiteilijat
abc...veistokset
kartalla

haku

uudet ja
vireillä

kirjallisuus

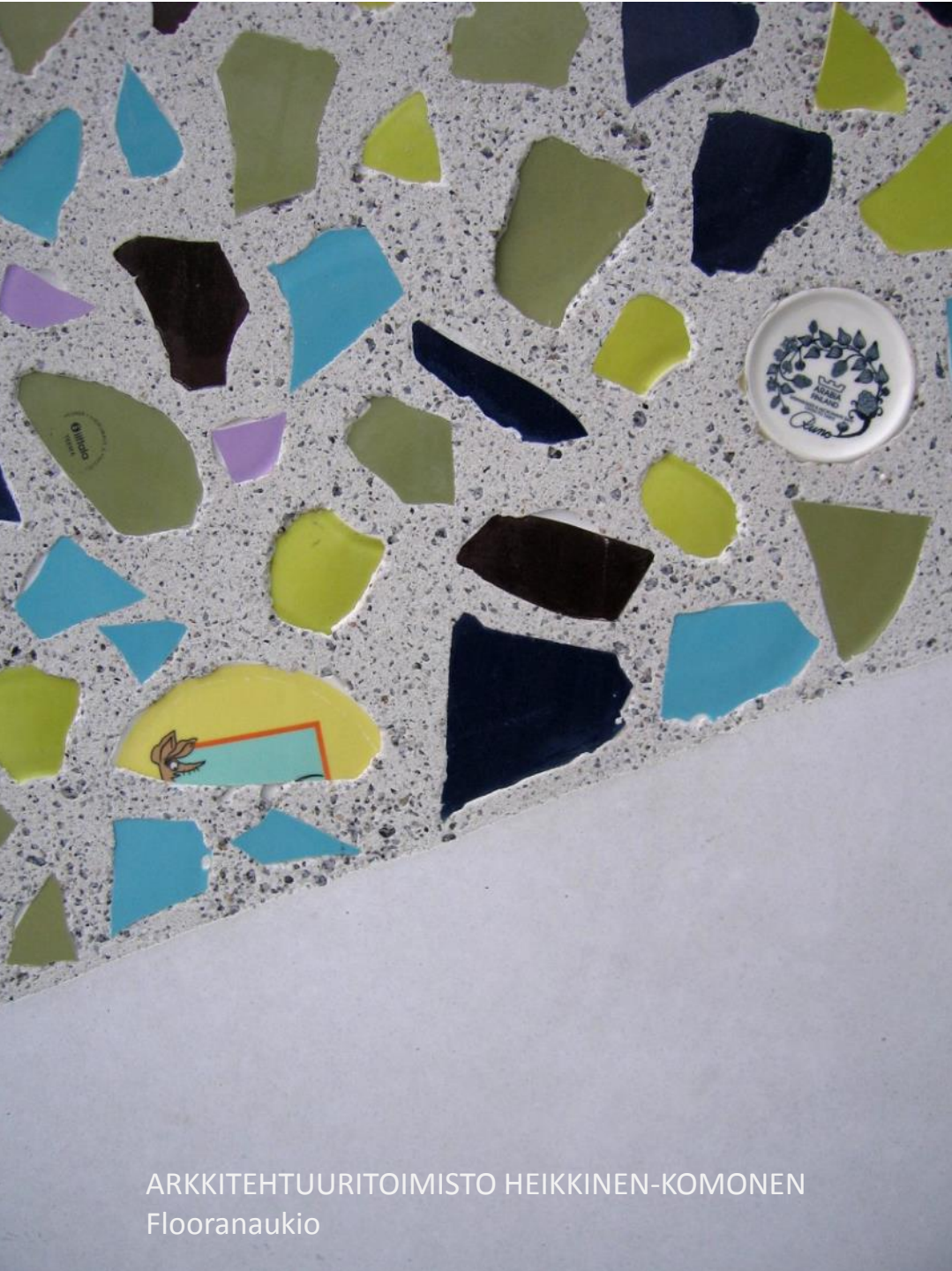
info

palaute

svenska

english

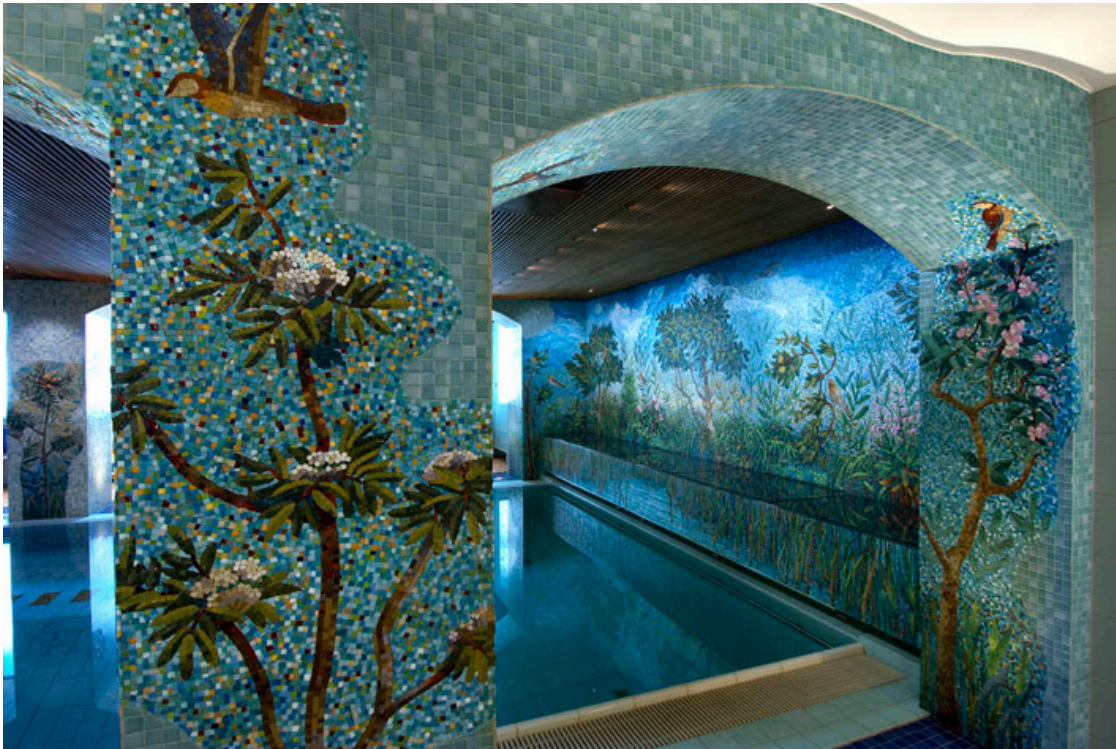
paluu
etusivulle

ARKKITEHTUURITOIMISTO HEIKKINEN-KOMONEN
Flooranaukio

Johanna Hyrkäs: Pihatalo
Koordinaattori: Tuula Isohanni

Tuula Lehtinen
"Leilan puutarha" 2006, Tampere

Tampereen uintikeskus, 2007

GRAAFINEN BETONI

”ESPOON TÄHYSTÄJÄ”
Arkkitehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy
graafikko *Aimo Katajamäki*

Taiteilija: Tomas Byström
Arkkitehti: Aarne von Boehm
Elementtien valmistus: Parma Oy
Graafisenkuvioinnin toteutus: Betonipallas Oy/ T.Byström
Työn koordinointi: Betonipallas Oy

KOTKAN VEISTOSPUISTO

Rjukanin aurinkoa heijastava peili oli alun perin taiteija Martin Andersenin projekti. "Koko Rjukan lähti siihen mukaan", Andersen iloitsee norjalaiskylän torilla. Siellä nautitaan varta ensimmältä kertaa koskaan tähän aikaan vuodesta.

Norjalaiskylä osti auringon

Valtava peili heijastaa auringonsäteet kylään, jonne päivä ei paista kuuteen kuukauteen

Syvässä solassa sijaitseva pieni norjalaispaikkakunta Rjukan toteutti satavuotisen haaveen suuresta, aurinkoa heijastavasta peilistä.

Anna-Liisa Kolehmainen HS
Rjukan

RJUKAN on pieni norjalaispaikkakunta Telemarkin läänissä kaipaessa Vestfoldalennin solassa. Solan läpi virtaa Måna-joki, jonka voivoiman Norsk Hydro valjasti vuonna 1907.

Juuri täällä Norja teollistui. Maailman suurimmasta vesivoimasta saatun sähköä lannaste-

inhtaaseen. Työllänsä varten syntyi Rjukan.

Rjukan on aika hyvä paikka asoa, rjukanlaiset sanovat. Päätti että tänne ei päivää paista.

AURINGONSÄTEET osuvat Rjukanin vanhaan tehtaan siltaan viimeisen kerran syyskuussa. Senaavat kuusi kuukautta Rjukan on vuorten varjossa. Keväällä aurinko taas ottaa tehtaan siltaan 12. maaliskuuta kello 12.

Tällä viikolla valo valtaisi Rjukanin tosin ensimmäistä kertaa kukaan lokakuussa. Paikalla oli odotetaan koko Rjukan, 3 500 asukasta. Ja maailman media Kiinasta ja Brasiliasta myöten.

AURINGON voi hankkia, jos on taittoa. Rjukanlaiset tahtovat. Nyt heillä on valtava peili, joka heijastaa säteet taivasta kylään. Rjukanlaiset ostivat itsehoito-

auringon. He keräsivät 12 vuoden aikana viisi miljoonaa Norjan kruunua, 620 000 euroa, ja hankkivat auringon kulkua seuraavan kolmivaiheen peilin.

Peilin kolmen osan pinta-ala on yhteensä 51 neliometriä. Se asennettiin laukon pohjoispuolella sijaitseville vuorille 742 metrin korkeuteen.

Tiedokone ohjaa peiliä, joka kääntyyhet aurinkoa mukaan ja heijastaa auringon säteet koodele Rjukanin toria.

AURINGONLÄIKÄSSÄ torilla seisoo esajateijasta utupuna suuta onnellinen Martin Andersen. Andersen on nimival-

voja, taiteija ja aurinkopeilihankkeen isä.

"Kun auringonsäteet osuvat torille, oli kyse onnesta. Ihmiset hihkuvat ja halasivat toisiaan."

Andersen sai idean aurinkopeilistä 12 vuotta sitten. Taideprojektsissa tuli vuosien varrella tärkeä kolo Rjukanille. Mutta oli sillä alkua epäilyisönsikin.

"Tällä kertaa nämä sekä auringon puolesta että aurinkoa vastaan", Andersen sanoo.

Vanhempi väki pelkäs, että jos kunta käyttäisi rahaa peiliin, rahat olisivat pois palveluista. Näin ei käynyt.

» Jatkuu seuraavalla sivulla

"Täällä kerättiin nimiä sekä auringon puolesta että aurinkoa vastaan", Andersen sanoo.

Vanhempi väki pelkäs, että jos kunta käyttäisi rahaa peiliin, rahat olisivat pois palveluista. Niin ei käynyt.

Jaume Plensa
"Dream"
Midway between Liverpool and Manchester.

© Reuters

Kasarmitori
Helsinki

Pekka Kauhanen: Talvisodan muistomerkki

Jukka Tuominen, Silmä, 2006
Kasarmitori, Kaartinkaupunki

*"Teoksen voi mieltää osana ympäristöään
kuten vesilammikon sateen jälkeen, sen joko
huomaa tai sen voi ohittaa..."*

Kaarina Kaikkonen

Agatha Ruiz de la Prada

Janne Siltanen
"Love Helsinki"

Urakointi: Betonipallas Oy
Valut: Vihdin Betoni Oy

Urakointi: Betonipallas Oy
Valut: Lemminkäinen Oy

Tiia Matikainen "Asfalttikukkaset"
Helsingin normaalilyseon piha

JAAKKO PERNU

Taitelijapari Helen Evans ja Heiko Hansen, Pariisi.
Teoksen toi Helsinkiin Pikseliähky –elektronisen taiteen festivaali.

Teoksessa höyrypilveen piirrettiin laserilla kuva, jonka muoto ja koko muuttuivat lähialueiden sähkönkulutuksen mukaan.

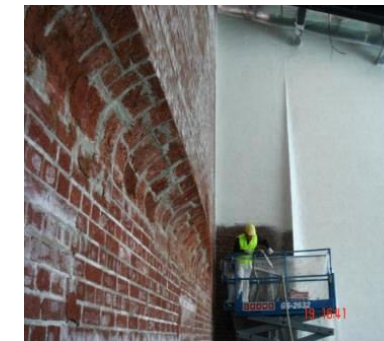

Puiston suunnittelu: MA-ARKKITEHDIT/Marja Mikkola
Muurin suunnittelu yhteistyössä maisema-arkkitehti kanssa : Pertti Kukkonen
Koordinointi: Betonipallas Oy
Betonivalut ja asennus: Vihdin Betoni Oy

Muurin pinnoissa runoja runoilijoilta:

Kirsi Kunnas
Risto Ahti
Kari Aronpuro
Mirkka Rekola

Pyhän Laurin kappeli
Avanto Arkkitehdit Oy/Ville Hara ja Anu Puustinen

Taideteoksen suunnittelu ja toteutus:
Pertti Kukkonen

TAIDE RAKENNUSHANKKEESSA

Tässä ohjeessa käsitellään taiteen käyttöä ja taidehankkeiden toteuttamista osana rakennushanketta. Ohjeen tavoitteena on palvella kaikkia rakennushankkeissa mukana olevia tahoja, kuten viranomaiset, julkisista rakennushankkeista päättävät, hankkeen tilaajat, rakennuttajat, suunnittelijat, taiteilijat ja urakoitsijat. Ohje sisältää perustiedot erilaisista taiteen hankinta- ja rahoitustavoista sekä taiteen kytkemisestä talonrakennus- ja infra-alan rakentamisproesseihin niiden eri vaiheissa hankesuunnittelusta toteutukseen ja työn luovutukseen asti. Lisäksi ohjeessa kuvataan eri osapuolten roolit ja tehtävät rakentamisprosessissa.

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 JOHDANTO
- 2 KÄSITTEITÄ
- 3 TAIDEOSTEEN HANKINTA
Viranomaisohjaus
Teoksen tilaus kohteeseen
Kilpailut
Taidehankkeen rahoitus
Sopimukset
Teoksen luovutus ja ylläpito
- 4 TEOSTEN SUUNNITTELU JA LIITTYMINEN
RAKENTAMISPROSESSIIN
- 5 OSAPUOLTEN ROOLIT JA TEHTÄVÄT
Tilaaaja, rakennuttaja ja suunnittelijat
Taiteilija ja taidekoordinaattori
Omistaja ja käyttäjät
- 6 TEOSTYYPIT JA KOHTEET
Erilliset teokset
Integroidut teokset
Välitkaiset teokset
Teosten sijoitus
- 7 TEOKSEN TOTEUTUS
Kustannusten muodostuminen
Työmaakäytännöt ja työturvallisuus
Vakuutukset

KIRJALLISUUS

1 JOHDANTO

Taide luo rakennettuun ympäristöön lisäarvoa sekä kohteen omistajille että käyttäjille. Taide voi täydentää ja kommentoida rakennuskohdetta yllättävällä ja omaperisellä tavalla sekä tuoda kohteeseen uusia merkityksiä. Taidehankinnan liittäminen rakentamisprosessiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mahdollistaa taiteilijan ja suunnittelijan yhteistyön niin, että taide ja muu suunnittelu täydentävät toisiaan ja synnyttävät korkeatasoisen kokonaisuuden.

Aioite taiteen liittämistä rakennushankkeeseen voi tulla viranomaisten, tilaajan, rakennuttajan, suunnittelijan, käyttäjien tai taiteilijan toimesta. *Taide rakennushankkeessa* -ohjeen tavoitteena on palvella kaikkia hankkeissa mukana olevia tahoja sekä edistää taiteen käyttöä ja taidehankkeiden toteuttamista osana rakennushanketta. Ohjetta voi soveltaa talonrakennus- ja infrahankkeisiin, niin uudisrakennus- kuin peruskorjaushankkeisiinkin. Ohje antaa tietoja rakentamisprosessista ja sen eri osapuolista sekä asioista, joita tulee ottaa huomioon taidehankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO

2 KÄSITTEITÄ

3 TAIDETEOSTEN HANKINTA

Viranomaisohjaus

Teoksen tilaus kohteeseen

Kilpailut

Taidehankkeen rahoitus

Sopimukset

Teoksen luovutus ja ylläpito

4 TEOSTEN SUUNNITTELU JA LIITTYMINEN

RAKENTAMISPROSESSIIN

5 OSAPUOLTEN ROOLIT JA TEHTÄVÄT

Tilaaja, rakennuttaja ja suunnittelijat

Taiteilija ja taidekoordinaattori

Omistaja ja käyttäjät

6 TEOSTYYPIT JA KOHTEET

Erilliset teokset

Integroidut teokset

Väliaikaiset teokset

Teosten sijoitus

7 TEOKSEN TOTEUTUS

Kustannusten muodostuminen

Työmaakäytännöt ja työturvallisuus

Vakuutukset

Kirsi Kaulanen

Gaia 2011

Musiikkitalo, Helsinki

Taide luo rakennettuun ympäristöön lisäarvoa sekä kohteen omistajille että käyttäjille.

Taide voi täydentää ja kommentoida rakennuskohdetta yllättävällä ja omaleimaisella tavalla sekä tuoda kohteeseen uusia merkityksiä.

Taidehankinnan liittäminen rakentamisprosessiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mahdollistaa taiteilijan ja suunnittelijan yhteistyön niin, että taide ja muu suunnittelu täydentävät toisiaan ja synnyttävät korkeatasoisen kokonaisuuden.

